



ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Veřovice, okres Nový Jičín

742 73 Veřovice 276

Identifikátor školy: 600 138 216

Zřizovatel: Obec Veřovice, 742 73 Veřovice

Školský úřad Nový Jičín, Štefánikova 9, 741 01 Nový Jičín

Termín konání inspekce: 5. – 7. prosinec 2000

Čj.	144 329/00-11128
Signatura	on4cu117

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola ve Veřovicích je zálohovou organizací a ve školním roce 2000/2001 poskytuje úplné základní vzdělání 229 žákům, tři dojíždí z Bordovic. Vyučování je organizováno v jedenácti třídách s průměrným počtem 21 žáků. Výukové prostory, které budova školy poskytuje, v podstatě odpovídají potřebám, i když některé učebny jsou kapacitně omezeny. K dispozici je pouze jedna odborná pracovna a tělocvična. Součástí školy jsou školní družina a jídelna.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Hospitace proběhly celkem v šesti vyučovacích hodinách mluvnice, literatury a slohu, a to ve třídách 3. – 9. ročníku. Časová dotace odpovídá schválenému učebnímu plánu vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 s platností od 1. září 1996 včetně úprav a doplňků. Předložené tematické plány mají běžnou úroveň, kontinuita výuky je zajištěna, k obsahové duplicitě nedochází. Nedostatkem je, že vyučující pro 1. stupeň zpracovali tematické plány na základě používaných učebnic (Alter), které však obsahově plně nekorespondují s osnovami pro příslušný ročník. Tak např. v tematickém plánu pro 3. ročník není zahrnuto učivo o slovním přízvuku. V 5. ročníku chybí náplň složky předmětu psaní a nelze prokázat, že této významné součásti předmětu je věnována náležitá pozornost.

Ze sedmi učitelů vyučujících český jazyk mají pouze tři požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost, jedna učitelka dálkově studuje. Tím je porušena vyhláška č. 139/1997 ze dne 28. května 1997 o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. V hodinách těchto učitelů se vyskytovaly i odborné nedostatky. Ve škole nepracuje předmětová komise českého jazyka, zodpovědný učitel pověřený koordinací učiva nebyl zatím určen.

Výuka předmětu český jazyk je realizována ve standardně vybavených kmenových třídách, vyzdobených převážně pracemi žáků a nástěnnými pomůckami. K dispozici jsou učebnice nakladatelství Alter (pro 1. stupeň) a Fortuna (pro 2. stupeň). Nízké počty pomocných jazykových příruček (Pravidel českého pravopisu, Stručné mluvnice české, Slovníku spisovné češtiny) neodpovídají potřebám výuky. Vybavení kabinetu českého jazyka je na průměrné úrovni a doplnění materiálu zejména pro výuku literatury (kazety, CD) je žádoucí. Škola disponuje žákovskou knihovnou s cca 1500 svazky.

Ve většině hospitovaných hodin se projevila tvořivost a metodická zdatnost vyučujících. Jejich pokyny byly v zásadě promyšlené a pro žáky srozumitelné. Výběr a řazení informací byly přiměřené věkovým zvláštěm žáků i specifickému složení třídy, vyučovací čas byl využíván efektivně. Převažovaly frontální metody procvičování a výkladu učiva, méně často byla zařazována samostatná práce s učebnicí a diferencovaná práce skupinová. S didaktických zásad byla opomíjena zásada spojení teorie s praxí, když žáci nebyli upozorňováni na praktické využití probíraného učiva.

Úvodní motivace (oznámení cíle hodiny) byla převážně formální a velmi stručná. Při průběžné kontrole a hodnocení výkonů žáků vyjadřovali učitelé převážně pozitivní postoje, na 1. stupni nechybělo slovní povzbuzování a pochvaly. Závěrečné shrnutí práce třídního kolektivu se objevilo výjimečně. Žáci v závěru hodin nebyli vyzýváni k sebehodnocení. Učivo bylo vyučujícími 2. stupně interpretováno správně. Jak bylo uvedeno výše, na 1. stupni se ojediněle objevily problémy s odbornou správností předávaných poznatků.

Žáci měli prostor pro vyjádření vlastního názoru, který prezentovali v prostředí přiměřené tolerance. Verbální komunikace vyučujících, pohotovost a jazyková správnost byla ve všech hospitovaných hodinách na velmi dobré úrovni. V posledních dvou letech měli žáci možnost posoudit úroveň svých znalostí účasti na olympiádě v českém jazyce, pod vedením svých učitelů se zúčastnili i soutěží v recitaci s postupem do okresního kola.

Celkově byla úroveň výuky českého jazyka hodnocena jako průměrná.

Německý jazyk

Škola nabízí výuku pouze jediného cizího jazyka, a sice jazyka německého. Pro žáka, který přišel v letošním školním roce do 5. ročníku ze školy, kde byl vyučován jazyk anglický, byla zajištěna zkrácená individuální výuka. Tříhodinová týdenní dotace zavedená ve všech ročnících, v nichž je cizí jazyk vyučován, odpovídá vzdělávacímu programu Základní škola. Při zpracovávání tematických plánů vycházely vyučující z obsahu učebnic, který plně nekoresponduje se vzdělávacím programem. Navíc není zřejmé, že učivo, jež je uvedeno ve třech etapách vzdělávacího programu, bylo rozděleno do jednotlivých ročníků. Provedené přesuny učiva jsou v zásadě možné, učební osnovy jsou plněny.

Německý jazyk vyučují tři učitelky. Jedna z nich má odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku cizího jazyka ve třídách základní školy (nikoli však v aprobaci německý jazyk). V dalších dvou případech jde o vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku v základní škole, ovšem s dobrou či velmi dobrou znalostí jazyka samotného. Tím je porušena výše citovaná vyhláška „o odborné a pedagogické způsobilosti učitelů“.

Výuka je většinou realizována v kmenových třídách, ale i v knihovně školy, jež slouží jako odborná učebna pro jazykovou výuku s odpovídajícím vybavením (video, kazetový magnetofon, obrazy k nácviku slovní zásoby). Pracovní prostředí je podnětné a estetické, podmínky pro dodržování psychohygienických zásad jsou splněny. Učebnice Němčina a Nová němčina (SPN, resp. Fortuna) jsou postupně nahrazovány moderní učebnicí Ping pong, (ve 4. ročníku je používána učebnice Start mit Max). K učebnicím byly pořízeny odpovídající zvukové nahrávky. K dispozici jsou slovníky a výukový program Němčina 1 a 2 (Terasoft). Vybavení školy pomůckami a odbornou literaturou pro výuku cizích jazyků je průměrné.

Většina hospitovaných hodin byla zaměřena na opakování probraných jevů. V jejich úvodu byla velmi stručně oznámena obsahová náplň. Individuálně byly využívány lexikálně či gramaticky zaměřené hry, předváděny scénky a vedeny dialogy. Při plnění jazykových úkolů se učitelky snažily žáky zaujmout soutěžemi. Nácvik a upevňování správné výslovnosti a rozvoj komunikativních dovedností se objevily jen v části hodin, malý prostor byl věnován práci s magnetofonovými nahrávkami. Někteří učitelé vydávali běžné pokyny v mateřském jazyce a následně je překládali, k čemuž by již ve vyšších ročnících nemělo docházet. Vyučovací hodiny obvykle neobsahovaly závěrečné shrnutí a zhodnocení práce žáků, zcela chybělo sebehodnocení.

Celkově byly hodiny motivačně málo výrazné, a to jak z pohledu úvodní motivace, tak i využívání pozitivních podnětů. Dílčí výkony žáků byly průběžně hodnoceny ústní pochvalou, klasifikace bylo využito jen ojediněle.

Interakce a komunikace většinou odpovídala věku žáků v jednotlivých ročnících. Učitelky respektovaly osobnost žáků. Aktivita žáků, pokud jim vyučující poskytly v hodině prostor, byla nadprůměrná. Komunikace vyučujících (pohotovost a kvalita vyjadřování) byla hodnocena ve všech navštívených hodinách jako velmi dobrá. Vyučující mají citlivý přístup k žákům, žádné kázeňské problémy nebyly v hodinách zaznamenány.

Výuka německého jazyka byla hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Hospitace proběhly v jedenácti vyučovacích hodinách tříd 1. až 9. ročníku. Hodinová dotace stanovená učebním plánem realizovaného vzdělávacího programu Základní škola je dodržována, na druhém stupni je stanovena v nejnižší hodnotě. Výuku v sedmém ročníku doplňuje volitelný předmět informatika. Kontrola tematických plánů prokázala obsahový nesoulad s osnovami jednotlivých ročníků 1. stupně, způsobený vazbou na obsah učebnic. Do ukončení inspekce byly tematické plány přepracovány a upraveny tak, aby korespondovaly s osnovami. Hodiny, v nichž proběhly hospitace, měly za cíl zejména upevňování a ověřování znalostí a dovedností žáků. Plánované činnosti podporovaly zásadu soustavnosti. Převládala jednotná stavba hodiny se stereotypním řazením činností. Výukové cíle odpovídaly Standardu základního vzdělávání a zvolenému programu.

Výuka matematiky na 2. stupni je plně zabezpečena odborně a pedagogicky způsobilými učiteli a je zajištěna plná aprobovanost. Na 1. stupni ze šesti učitelů dva jsou odborně a pedagogicky způsobilí vyučovat na 1. stupni, čímž je porušena výše citovaná vyhláška. Kmenové učebny, ve kterých probíhá výuka, splňují základní psychohygienické podmínky. Většina tříd je funkčně vybavena a esteticky vyzdobena především výtvarnými pracemi žáků. Méně často jsou do tříd umístovány didaktické a informační materiály (např. přehledy probíraného učiva, tabulky důležitých vzorců, vzorové řešení typových úloh apod.). Škola dokončuje obměnu již nevyhovujících učebnic, v nižších ročnících jsou upřednostněny učebnice nakladatelství Alter, od 4. ročníku následuje ucelená řada učebnic a pracovních sešitů nakladatelství Prométheus.

Při převážně frontálním způsobu vedení výuky s dominantním postavením učitele převládalo mechanické učení (např. stereotypní řešení úloh). Při vysvětlování nového učiva byl použit výklad a frontálně vedený rozhovor, které často nahrazovaly společné vyvozování zákonitostí matematických vztahů a algoritmů s následným procvičováním. Učební pomůcky a didaktickou techniku (zpětný projektor) učitelé využívali účelně při názorné demonstraci nového učiva i během jeho procvičování. Učitelé zjevně upřednostňovali přenášení hotových poznatků a postupů řešení před metodami rozvíjející logické uvažování. V hodinách byla podporována soutěživost na úkor spolupráce, důraz byl kladen na žákovy vědomosti a dovednosti (např. častým písemným prověřováním znalostí a sledováním úrovně písemného projevu). Méně bylo respektováno individuální tempo, které ve většině případů přizpůsobovalo průměrně nadanému žákovi. Klasická struktura hodin, jednotvárnost výukových metod, nadměrný důraz na individuální učení a absence relaxačních prvků žáky unavovaly, což se projevovala poklesem aktivity až ztrátou zájmu.

V začátcích hodin působilo motivačně sdělení cílů výuky a vhodné vřazení společné činnosti (např. zpěv, soutěžní hry apod.). Podněcování zájmu v průběhu hodiny probíhalo především navozením problémových úloh a klasifikací úspěšného vyřešení úkolu. Ve výuce převládala vnější kontrola výkonu učitelem, nedostatečně byli žáci vedeni k sebekontrolě a sebehodnocení. Důraz byl kladen na věcnou a obsahovou správnost a rychlost odpovědi. Prověřování znalostí a dovedností žáků probíhalo standardními metodami. Po ukončení písemného zkoušení neměli žáci k dispozici vždy správné výsledky k okamžitému vyhodnocení úspěšnosti. V nedostatečné míře posilovali učitelé kladný vztah žáků k učení formou pozitivního hodnocení (např. pochvalou či povzbuzením). Hodnocení čtvrtletních písemných prací obsahuje analýzu úspěšnosti jednotlivých příkladů a další důležité zpětnovazebné informace.

Atmosféra vzájemných vztahů učitel-žák postrádá na 1. stupni přiměřenou emocionalitu, což v konečném důsledku vyvolává nezájem, případně neukázněné chování žáků. U starších žáků jsou rozvíjeny prvky partnerství, pracovní prostředí je klidné. V rámci komunikace učitel-žák

nejsou v potřebné míře rozvíjeny vyjadřovací schopnosti a komunikační dovednosti. Do řízení diskuse se zpravidla zapojuje jen několik aktivních jedinců. Spolupráce mezi žáky je nahrazována nadměrnou soutěživostí a až nezdravou rivalitou.

Celkově je kvalita vzdělávání matematiky hodnocena jako průměrná.

Vybrané přírodovědné předměty

Hospitace proběhly v prvouce, přírodovědě, fyzice a chemii u sedmi učitelů 1. a 2. stupně. Týdenní hodinová dotace jednotlivých předmětů odpovídá již uvedenému vzdělávacímu programu, učební plán 7. ročníku doplňuje volitelný seminář z přírodovědných předmětů. Předložené tematické plány vyučujících fyziky a chemie odpovídají osnovám, jsou podrobné s odkazy na učebnice a další doplňkové materiály. Učitelé 1. stupně je zpracovali v návaznosti na učebnice, které plně s osnovami nekorespondují. Plány jsou formální, blíže časově i obsahově nekonkrétní, orientace v probíraném učivu je obtížná. Do uzavření inspekce byly tyto plány přepracovány, jejich obsah v jednotlivých předmětech a ročnicích odpovídá osnovám, obsahová náplň hospitovaných hodin i zápisy v třídních knihách potvrdily jejich plnění. O žácích se specifickými poruchami učení jsou vyučující informováni, individuální přístup v hodinách pozorován nebyl. Při hospitacích se u nekvalifikovaných učitelů projevila neznalost teorie vyučování, v bezprostřední přípravě vyučujících byla znatelná i krátkodobá praxe. Učitelé na 2. stupni prokázali metodickou zdatnost při činnostním pojetím výuky.

Bez požadované odborné a pedagogické způsobilosti vyučují na 1. stupni čtyři učitelé (tím je porušena výše citovaná vyhláška o odborné a pedagogické způsobilosti učitelů), na 2. stupni jsou oba vyučující kvalifikovaní. Vedení těchto učitelů není zajištěno ani v rámci metodického sdružení 1. stupně, které zaměřuje svou činnost na úkoly organizačního charakteru. V hospitovaných hodinách se projevila potřeba sledovat přípravu nekvalifikovaných učitelů na vyučování, i když žádný z nich není začínající. Výuka probíhá v kmenových třídách s rozdílnými prostorovými možnostmi, a proto vyučovací činnosti předpokládající volný pohyb žáků jsou v některých učebnách omezeny. K celkově příjemnému pracovnímu prostředí přispívá výzdoba, kterou tvoří žákovské práce i informující materiály. Odborná pracovní fyziky je využívána podle možností i pro výuku chemie. Je vybavena rozvodem elektřiny a didaktickou technikou (meotar, televizor, video), součástí výzdoby je řada metodických pomůcek k učivu. V pracovních ale není proveden rozvod vody, což ztěžuje provádění laboratorních prací i frontálních žákovských pokusů. Žáci mají k dispozici průběžně aktualizované učebnice, pracovní sešity i doplňkové učební materiály. V hospitovaných hodinách učitelé účelně využívali učební pomůcky, sledována byla i samostatná práce s připravenými pracovními listy. Materiální zabezpečení v podstatě odpovídá potřebám výuky, aktualizace pomůcek je vhodná. Potřebné je doplnit metodickou a odbornou literaturu a rozšířit odběr pedagogického tisku. Škola je velmi dobře vybavena didaktickou technikou. Využití videa a zpětného projektoru ve fyzice pozitivně ovlivnilo efektivitu hodiny a působilo i motivačně. Psychohygienické zásady jsou respektovány např. stavbou rozvrhu hodin (projevuje se snaha o rovnoměrné rozložení hodin v rámci týdne) a tělovýchovnými chvilkami v hodinách, méně již změnou organizačních forem výuky, výběrem učiva a zejména respektováním didaktických zásad (přiměřenosti, aktivity, individuálního přístupu). V závěru čtvrtletí, kdy je plánováno písemné opakování učiva, provádí třídní učitelé jeho koordinaci a tím předchází zatěžování žáků.

Ve stavbě hospitovaných hodin se projevila metodická a organizační zdatnost jednotlivých učitelů. Sledována byla skupinová práce, práce ve dvojicích i frontální výuka, ovšem s rozdílným vzdělávacím efektem. S ohledem na obsah učiva a věkové zvláštnosti žáků zařazovali učitelé žákovské pokusy, hravé činnosti, prvky dramatické výchovy, uplatňovali

práci s učebnicí a samostatnou práci. Ve vyšších ročnících si znalosti ověřovali aplikačními úlohami a problémovými úlohami. Pouze zkušení a kvalifikovaní učitelé stanovili cíl hodiny odpovídající možnostem žáků dané třídy a správným časovým rozvržením žákovských činností efektivně využili vyučovací čas. Nedostatek pedagogických zkušeností případně scházející odbornost byly příčinou chyb ve stavbě hodiny, což se projevilo v jejich závěru časovým deficitem nebo naopak. Problémem byla i kázeň žáků vyplývající ze způsobu řízení, náročností a délky úkolů nebo málo podnětné motivace. Podíl samostatné práce s navazující zpětnou vazbou byl dostatečný. Zjevná byla snaha předat všem žákům stejnou sumu vědomostí a dovedností, žádná forma diferenciac realizována nebyla. Učitelé individuálně využívali životní zkušenosti žáků, přirozenou zvědavost a soutěživost, učební pomůcky byly využívány často a účinně. Aktivita žáků byla úměrná jejich věku, stylu výuky a motivačním podnětům. Skladba výukových metod kvalifikovaných pedagogů respektovala didaktické zásady, především spojení teorie s praxí, názornosti a návaznosti na již známé vědomosti a dovednosti.

V hospitované výuce byla uplatňována málo výrazná vstupní motivace, která z pohledu žáků nenavodila vždy potřebnou atmosféru. Pro společné opakování volili učitelé řízený rozhovor, ve vyšších třídách aktualizovali učivo také definováním základních pojmů a samostatnou práci. Sledována byla i individuální práce jednoho, případně dvou žáků u tabule, u nichž učitelé prováděli korekci postupů; v jednom případě byla provedena klasifikace výkonu. Při samostatné práci učitelé realizovali průběžnou kontrolu pohybem po třídě a poskytovali individuální pomoc. Pozitivně působící podněty (pochvala, vyzvednutí aktivity či dílčího úspěchu) byly sledovány výjimečně stejně jako závěrečné hodnocení a sebehodnocení žáků.

Atmosféru hospitovaných hodin lze charakterizovat jako pracovní, v nižších ročnících poněkud rušnější. Vzájemné vztahy vychází z přirozené autority učitele a respektování osobnosti žáka. Odlišnosti ve vzdělávacích postupech a výchovných postojích, vycházející ze znalosti vzájemného působení učitel-žák, nebyly pozorovány. Ojedinelé žákovské projevy mimo dohodnutý rámec vzájemné komunikace průběh hodiny výrazně neovlivnily, ale snížily vzdělávací výsledek. V dostatečné míře nebyl veden nácvik komunikace, verbální projev pedagogů měl dobrou úroveň, avšak objevovaly se nespisovné tvary, občas i odborné chyby.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava výuky je hodnocena jako průměrná. Absence kvalifikovaných učitelů, zejména na prvním stupni, má negativní vliv na průběh vzdělávání. Personální podmínky jsou celkově hodnoceny jako průměrné (na 1. stupni jako ještě vyhovující). Prostorová kapacita budovy školy omezuje velikost některých učeben a neumožňuje zřízení odborných pracoven, materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré. Organizace, formy a metody jsou hodnoceny jako velmi dobré, chybí výraznější uplatňování diferenciac s ohledem na potřeby a možnosti jednotlivých žáků. Motivace, hodnocení, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako průměrné.

V souhrnu je kvalita vzdělávání hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ve školním roce 2000/2001 si začínající ředitel ověřuje reálný stav výchovně-vzdělávacích činností a zjišťuje potřeby žáků v souvislosti s možnostmi školy. Rovněž analyzuje podmínky směřující ke zlepšení spolupráce a k posílení vzájemné důvěry mezi členy pedagogického kolektivu. Zpracoval celoroční plán práce, kde stanovil pro jednotlivé oblasti konkrétní termínované úkoly (např. před zahájením školního roku, v průběhu jednotlivých měsíců), a přidělil kompetence. Aktualizaci provádí operativními týdenní plány. Svou představu o náplni práce poradních orgánů předložil metodickým orgánům a kolektivu třídních učitelů. Koncepční a plánovací činnost výchovně-vzdělávacího procesu vychází z učebního dokumentu Základní škola. Využívání jeho flexibility je omezeno odbornou a pedagogickou způsobilostí a aprobovaností pedagogického kolektivu. Stav žáků v jednotlivých třídách nevyvolávají potřebu dělené výuky, učební plán 7. – 9. ročníku doplňuje šest volitelných předmětů, vždy dva pro každý ročník. Při tvorbě nabídky je prioritou využít personální a materiálně-technické podmínky školy ve směru zájmu žáků (informatika, domácnost, technické činnosti) a posílit výuku některých předmětů (technické kreslení, konverzace v německém jazyce, seminář z přírodovědných předmětů). Žáci mohou rozvíjet své zájmy pod vedením pedagogů v sedmi kroužcích. Ve škole je v současné době devět integrovaných žáků s poruchami učení a potřebou vzdělávání podle individuálních plánů, které jsou vyučujícími dobře zpracovány. Vzájemnou informovanost učitelů provádějících nápravu, třídních a vyučujících učitelů zajišťuje výchovný poradce.

Organizování

Organizační schéma je vzhledem k velikosti školy jednoduché a přehledné. Ředitel bezprostředně řídí provoz a hospodaření, výchovně-vzdělávací proces na 2. stupni, výchovného poradce a školní družinu. Prostřednictvím své zástupkyně kontroluje výchovně-vzdělávací proces na 1. stupni, prostřednictvím školníka pak správní zaměstnance a stav svěřeného zařízení. Vedení, které tvoří kromě ředitele a jeho zástupkyně i výchovný poradce, je podle potřeby rozšiřováno o zástupce odborů, vychovatelku a školníka. Poradními orgány jsou aktiv třídních učitelů (řeší zejména výchovné problémy) a tři metodické orgány (metodické sdružení 1.– 5. ročníku, předmětová komise matematiky, fyziky, technických činností a předmětová komise dějepisu, zeměpisu, přírodopisu). Přestože ředitel předložil návrh úkolů, na něž by se měly metodické orgány zaměřit, je plán práce metodického sdružení pouze seznamem akcí, které je nutné zajistit. Vedoucí metodického sdružení 1. stupně je touto funkcí pověřena prvním rokem, navíc nemá požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Ve společné sborovně s pracovními místy učitelů se uskutečňují vzájemné konzultace a operativně se řeší vzniklé výchovné situace. Ředitel byl jmenován do funkce k 1. červenci 2000 a funkčnost organizační struktury si průběžně ověřuje stejně jako vhodnost vedoucích poradních orgánů a rozsah jejich kompetencí.

Celoroční plán práce, aktualizovaný Školní řád a další pravidla vnitřního režimu podávají potřebné informace o řízení a správě školy, instrukce k provozu a seznamují se základními pravidly vzájemných vztahů učitel-žák. Dokumentace upravující organizaci výchovně-vzdělávací činnosti je řádně vedena a podle potřeby zveřejněna. Řád školy vhodně definuje povinnosti žáků, odkazuje na povinnost respektovat Úmluvu o právech dítěte a poskytuje zásadní informace pro rodiče. Je stejně jako organizace vyučování a přestávek v souladu s vyhláškou č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Začátek vyučování je stanoven na 7:45 hodin, avšak bez podstatného důvodu. K přenosu informací jsou využívány provozní a operativní porady, písemné materiály jsou vyvěšovány ve sborovně. Učitelé mají k dispozici počítač s tiskárnou a kopírovací přístroj, v ředitelně je počítač s přístupem na Internet. Personální připravenost k práci s výpočetní technikou je na velmi dobré úrovni.

Nástěnky na chodbách informující o aktivitách školy, výsledcích sportovních i dalších soutěží, zprávy zde podává i výchovný poradce. Vedení školy dbá na ochranu osobních dat. Škola využívá směrem k rodičům různé informační zdroje např. zpravodaj se základními informacemi, žákovské knížky, konzultační dny výchovného poradce, školní časopis, články v místním Zpravodaji obce. Na přání rodičů se třídní schůzky konají dvakrát ročně, vždy po prvním a třetím čtvrtletí (pokud se zástupci žáka nedostaví, je jim podána zpráva písemnou formou). Také řada akcí, na jejichž organizaci se tradičně podílí Sdružení rodičů, přispívá k pozitivnímu hodnocení práce školy.

Výroční zpráva za školní rok 1999/2000 je zpracovaná v souladu s § 17e odst. 2, 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Zpráva byla schválena pedagogickou radou; je přehledná, podává vyčerpávající množství informací a má vypovídací hodnotu, která však není v závěru využita k sebehodnocení.

Rozhodnutí vydávaná ředitelem jsou konkrétní, jednoznačná a včasná. Ve vztazích se zřizovatelem je podle ředitele zjevná vstřícnost a zájem školu podporovat.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel působí na ostatní pracovníky pozitivně přímým jednáním, je otevřený ve vztahu k podnětům a přínosným aktivitám. Vztahy v rámci vedení založil na vzájemné důvěře, vstřícnosti a ochotě ke spolupráci v zájmu kvalitní práce školy. Pedagogický kolektiv, který je nově doplněn třemi učiteli, se podle slov ředitele postupně přizpůsobuje novému stylu řízení. Většina pedagogů se zapojila do činností, které škola organizovala v průběhu minulých let, např. již zmíněná činnost zájmových kroužků (anglického jazyka, aerobiku, výtvarného, šachového, hry na zobcovou flétnu), vedení školní knihovny a kroniky. V letošním školním roce již byla zprovozněna počítačová pracovna s osmi vzájemně propojenými pracovišti a s pomocí vyučujících zapojeny další čtyři počítače (slouží vedení knihovny, žákům při nápravě poruch učení, učitelům ve sborovně a vedení školy). Všichni pedagogičtí pracovníci se seznámili s touto technikou a využívají ji pro přípravu na vyučování.

Odbornou a pedagogickou způsobilost mají z šesti vyučujících na 1. stupni pouze dva. Jeden učitel má kvalifikaci pro výuku na 2. stupni (aprobace fyzika-základy průmyslové výroby), další učitelka navštěvuje 4. ročník vysokoškolského studia učitelství pro 2. stupeň (aprobace český jazyk-občanská výchova). Na 2. stupni vyučuje nekvalifikovaně jedna učitelka jedenáct hodin českého jazyka. Forma spolupráce s nekvalifikovanými pedagogy není blíže konkretizována. Zatím je na úrovni vzájemné diskuse k dané problematice, která je vyvolána zájmem o odbornou radu, případně metodickou pomoc. Prioritou dalšího vzdělávání učitelů jsou nové organizační metody, výukové formy a rovněž kurzy, zaměřené na specifické poruchy učení. Zatím nebyly s metodickými orgány projednány požadavky na odbornou literaturu a periodika k dalšímu sebevzdělávání pedagogů. Systém hmotné stimulace je vytvořen, kritéria hodnocení pro stanovení výše osobních příplatků a odměn jsou zveřejněna ve sborovně. Hodnocení pracovníků provádí ředitel individuálně formou osobního pohovoru, v rámci morální stimulace vyhodnocuje dílčí úkoly a jejich výsledky.

Kontrolní mechanismy

Připravený systém vnitřní kontroly si začíná ředitel ověřovat a podle potřeby doplňovat. Má sestavený termínovaný plán kontroly jednotlivých oblastí práce školy, které prověřuje prostřednictvím konkrétních výstupů např. dokumentace třídních učitelů a výchovného poradce, upravenosti tříd a školního pozemku, sleduje vedení skladu učebnic, čerpání rozpočtu, dozory, práci školní knihovny, úklid školy atd. V návaznosti na výsledky kontrol

přijímá vedení školy opatření, jejich účinnost ověřuje zpětnou vazbou. Hospitace jsou rozplánovány na jednotlivé měsíce. Ředitel se vzhledem ke své odbornosti zaměřuje na 2. stupeň, ze stejných důvodů zástupkyně sleduje práci učitelů 1. stupně. Kontrolovány jsou i písemné výstupy žáků (laboratorní práce, čtvrtletní písemné práce z matematiky a českého jazyka, sešity) a žákovské knížky.

Hodnocení kvality řízení

Otevřený způsob řízení a komunikativnost členů vedení působí pozitivně na pedagogický kolektiv, který s novým ředitelem dobře spolupracuje. Dokumentace vztahující se k řízení školy je neformální, stanovené konkrétní úkoly jsou reálné a směřují k dosažení stanovených cílů. Vzhledem k personálnímu obsazení výuky na 1. stupni se jeví potřeba metodického vedení nekvalifikovaných učitelů a zvýšené kontroly průběhu vyučovacího procesu. Plánování, organizování, vedení, motivování jsou ve fázi ověřování účinnosti hodnoceny jako velmi dobré, kontrolní mechanismy jako průměrné.

Kvalita řízení začínajícího ředitele je hodnocena celkově jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zařazení do sítě škol čj. 1-946/40/95-17 ze dne 21. 3. 1996,
- třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků 1. – 9. ročníku navštěvujících školu ve školním roce 2000/2001,
- plán práce pro školní rok 2000/2001 a jeho přílohy (plán kontrolní a hospitační činnosti, návrh obsahové náplně práce metodických orgánů),
- učební plán školy a tematické plány sledovaných předmětů zpracované pro školní rok 2000/2001,
- dokumentace upravující organizaci výchovně-vzdělávací činnosti,
- záznamy z pedagogických rad,
- rozhodnutí o odkladech povinné školní docházky (včetně podkladů),
- výroční zpráva školy za školní rok 1999/2000,
- personální dokumentace pedagogických pracovníků vyučujících sledované předměty,
- opatření ředitele v jednotlivých případech, kdy výuka není zajištěna pedagogy s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí,
- podkladová inspekční dokumentace pro základní školy.

ZÁVĚR

Doporučení

- zajistit metodické vedení nekvalifikovaných a méně zkušených učitelů; umožnit vzájemné náslechy, hospitace u kvalifikovaných učitelů i v rámci okolních škol, účast ve vzdělávacích kurzech obsahově zaměřených na metodiku výuky; podporovat samostudium současné odborné literatury,

- perspektivně řešit personální strukturu pedagogického kolektivu s cílem zvýšit na 1. stupni podíl výuky učiteli s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí,
- sledovat práci metodických orgánů – podporovat vlastní metodickou činnost,
- z hlediska plánování činnosti školy přijmout opatření k zavedení výuky anglického jazyka (kroužek, nepovinný předmět, volitelný předmět pro žáky 7. - 9. ročníku),
- účinnost kontroly a efektivitu přijatých opatření podporovat využíváním informací zpětné vazby,
- průběžně sledovat plnění osnov, doplnit tematické plány o změny z dodatku k vzdělávacímu programu,
- zpracovat písemný pokyn k vedení třídní dokumentace, začlenit poučení o vedení dokumentace do písemných plánů pro uvádějící učitele,
- v závěru vyučovacích hodin využívat zpětnou vazbu a vést žáky k sebehodnocení,
- zařadit výuku psaní do 5. ročníku,
- věnovat při výuce větší pozornost nácviku a upevňování komunikativních dovedností žáků v běžných transakčních a interpersonálních situacích,
- k posílení účinnosti úvodní motivace používat při výuce cizího jazyka zejména v nižších ročnících i mateřský jazyk.

Základní škola ve Veřovicích naplňuje základní požadavky realizovaného vzdělávacího programu v oblasti plánování, hodinové dotace výuky a souladu obsahu učiva s učebními osnovami. Bylo zjištěno porušení vyhlášky „o odborné a pedagogické způsobilosti učitelů“. Materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré, včetně vybavení počítačovou technikou. Výuku na 1. stupni provádí převážně učitelé bez požadované odborné a pedagogické způsobilosti, případně učitelé s krátkodobou praxí, což se v hodinách projevilo metodickými nedostatky a následně sníženou efektivitou výuky. Metodické vedení není zajištěno.

Na 2. stupni má kvalita vzdělávání ve všech sledovaných předmětech vyšší úroveň. Pojetí výuky jednotlivými učiteli se odráží ve vyučovacím stylu, který preferují. Využívány jsou standardní postupy i vyučovací metody vytvářející podmínky pro aktivní podíl žáka na procesu učení. Převažuje snaha pedagogů o dosažení maximální úrovně znalostí a dovedností žáků. Zjevné rezervy jsou v uplatňování pozitivní motivace a aktivizačních podnětů včetně hodnocení a klasifikace výkonu a v komunikaci učitel - žák i žák - žák.

Plánování je pojato jako celek, hlavní cíle jsou vymezeny. Základy systému řízení, včetně organizační struktury jsou velmi dobré. V současné době si ředitel svou teoretickou přípravu ověřuje v konkrétních podmínkách života školy. Kontrolní mechanismy je nutné rozšířit ve směru práce metodických orgánů, přípravy na vyučování a vlastního vyučovacího procesu na 1. stupni. Zatím nejsou připraveny nástroje ověřující úroveň výsledků učení.

Celkově je škola hodnocena jako průměrná.

Při orientační inspekci nebyly v oblasti čerpání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu zjištěny nedostatky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Dufková	V. Dufková
Členové týmu	Mgr. Vladislav Vančura	Vladislav Vančura
	Mgr. Pavel Tisovský	Pavel Tisovský

V Novém Jičíně dne 29. prosince 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. prosince 2000

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Petr Mokroš	Petr Mokroš

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci v Novém Jičíně, Štefánikova 9 do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
OÚ - ref. škol., Štefánikova 9, Nový Jičín	2001-014/01-11128	2001-01-15
Zřizovatel Obecní úřad Veřovice	2001-015/01-11128	2001-01-15
Rada školy Jana Kociánová, Veřovice	2001-016/01-11128	2001-01-15

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány.